

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 106/24

Люксембург, 25 юни 2024 г.

Решение на Съда по дело C-626/22 | Ilva и др.

Експлоатацията на стоманодобивния завод „Ilva“ трябва да се спре, ако създава сериозни и съществени опасности за околната среда и човешкото здраве

Първоинстанционният съд в Милано следва да прецени това обстоятелство

Понятието „замърсяване“ по смисъла на Директивата относно емисиите от промишлеността включва вредните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Следователно предварителната оценка на въздействието на дейността на инсталация като стоманодобивния завод „Ilva“ в южна Италия трябва да е неразделна част от предвидените в тази директива процедури за издаване и преразглеждане на разрешителното за експлоатация. В хода на процедурата за преразглеждане трябва да се вземат предвид свързани с дейността на инсталацията замърсяващи вещества, дори ако те не са били оценени в хода на първоначалната процедура за издаване на разрешително. В случай на сериозни и съществени опасности за неприкосновеността на околната среда и човешкото здраве, експлоатацията на инсталацията трябва да се спре.

Стоманодобивният завод „Ilva“ се намира в Таранто, южна Италия. Дейността му започва през 1965 г. С около 11 000 работници и близо 1 500 хектара площ, той е един от най-големите стоманодобивни заводи в Европа.

През 2019 г. Европейският съд по правата на човека установява, че стоманодобивният завод оказва съществено неблагоприятно въздействие върху околната среда и върху здравето на живеещото в близост население¹. От 2012 г. нататък са предвидени мерки за намаляване на неговото въздействие, но сроковете за прилагането им редовно са удължавани.

Голям брой жители на района оспорват пред Първоинстанционния съд в Милано продължаването на експлоатацията на стоманодобивния завод. Те твърдят, че неговите емисии увреждат тяхното здраве и инсталацията не отговаря на изискванията на Директивата относно емисиите от промишлеността².

Първоинстанционният съд в Милано иска да се установи дали италианското законодателство и специалните дерогационни правила, които се прилагат спрямо стоманодобивния завод „Ilva“, за да се гарантира непрекъснатостта на неговата дейност, противоречат на Директивата. Във връзка с това той сезира Съда.

Съдът най-напред подчертава **тясната връзка между опазването на околната среда и защитата на човешкото здраве**, които са **ключови цели на правото на Съюза**, гарантирани в Хартата на основните права на Европейския съюз. Той отбелязва, че Директивата допринася за постигането на тези цели и за защитата на правото на живот в околна среда, подходяща да гарантира здравето и благосъстоянието.

Макар че според италианското правителство в Директивата никъде не се споменава оценка на вредите за здравето, Съдът отбелязва, че понятието „замърсяване“ по смисъла на тази директива включва вредните

въздействия както върху околната среда, така и върху човешкото здраве. Ето защо **предварителната оценка на въздействието на дейността на инсталацията като стоманодобивния завод „Ilva“ върху тези два аспекта трябва да е неразделна част от процедурите за издаване и преразглеждане на разрешителното за експлоатация.** Според Първоинстанционния съд в Милано това предварително изискване обаче не е спазено във връзка с вредите за здравето. Операторът трябва също така да подлага на оценка тези последици през целия период на експлоатация на своята инсталация.

Освен това според Първоинстанционния съд в Милано специалните правила, които се прилагат спрямо стоманодобивния завод „Ilva“, са дали възможност да му се издаде екологично разрешително и то да бъде преразгледано, без да се вземат предвид определени замърсители или тяхното вредно въздействие върху населението в околността. Съдът обаче отбелязва, че **операторът на дадена инсталация е длъжен да предостави в първоначалното си заявление за издаване на разрешително информация относно естеството, количеството и потенциалния неблагоприятен ефект на емисиите, които могат да бъдат изпускани от неговата инсталация.** Само за замърсяващите вещества, за които се счита, че имат незначително въздействие върху човешкото здраве и околната среда, може да не се прилага изискването за спазване на нормите за допустими емисии в разрешителното за експлоатация.

Съдът счита, че противно на твърдяното от Ilva и италианското правителство, **процедурата за преразглеждане** не може да се ограничи да определи норми за допустими емисии само за замърсяващите вещества, чиито емисии са били очаквани. **Трябва да се вземат предвид и емисиите, действително генерирани от съответната инсталация по време на нейната експлоатация и отнасящи се до други замърсяващи вещества.**

В случай на нарушение на условията на разрешителното за експлоатация на инсталацията, **операторът трябва да предприеме незабавно необходимите мерки, с които да гарантира възстановяване на съответствието на своята инсталация с посочените условия във възможно най-кратък срок.**

В случай на сериозни и съществени опасности за неприкосновеността на околната среда и човешкото здраве **сроктът за прилагане на мерките за опазване**, предвидени в разрешителното за експлоатация, **не може да се удължава многократно и експлоатацията на инсталацията трябва да се спре.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст и евентуално резюмето](#) на съдебното решение се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването му.

За допълнителна информация се свържете с Нанчо Нанчев: ☎ (+352) 4303 2083.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Оценки на вредите за здравето от 2017 г., 2018 г. и 2021 г. доказват наличието на причинно-следствена връзка между влошаването на здравословното състояние на жителите в района на Таранто и емисиите на стоманодобивния завод „Ilva“, особено що се отнася до фините прахови частици ПЧ₁₀ и серния диоксид (SO₂) с промишлен произход. Установени са други свързани с дейността на стоманодобивния завод замърсители като мед, живак и нафтаден, както и фините прахови частици ПЧ_{2.5} и ПЧ₁₀. В доклад от януари 2002 г. на Съвета на ООН по

правата на човека агломерацията Таранто е в списъка на „пожертваните зони“. Това са зони, характеризирани се с изключително високи нива на замърсяване и контаминиране с токсични вещества, в които уязвимото и маргинализираното население е засегнато в много по-голяма степен отколкото останалото население от последиците от експозицията на замърсяване и на опасни вещества за здравето, правата на човека и околната среда.

² [Директива 2010/75/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването).